

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Brně rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Andreou Růžovou jako samosoudkyní ve věci **navrhovatele** , nar. , bytem , provincie , Kanada, zast. , advokátkou se sídlem , proti **odpůrkyni** , nar. , trvale bytem , fakticky bytem , zast. , advokátkou se sídlem **o navrácení nezletilé** , nar. , t.č. bytem u odpůrkyně v České republice, zast. opatrovníkem Úřadem městské části Praha 6, **do místa jejího obvyklého pobytu**

t a k t o :

I. Nařizuje se, aby odpůrkyně , nar. , navrátila nezletilou , nar. , do místa jejího obvyklého bydliště v , provincie , Kanada, a to do 30 dnů od doručení tohoto rozsudku.

II. V případě, že odpůrkyně nezletilou , v souladu s výrokem I. tohoto rozsudku do místa jejího obvyklého bydliště v , provincie , Kanada nenavrátil, je navrhovatel , nar. , oprávněn po uplynutí stanovené lhůty nezletilou dceru převzít za účelem jejího

navrácení do místa jejího obvyklého bydliště v , provincie ,
Kanada.

III. Navrácení nezletilé , nar. , dle výroku I. soud
podmiňuje splněním následujících záruk ze strany navrhovatele:

- zajistit odpůrkyni a nezletilé samostatné bydlení v místě obvyklého bydliště nezletilé v , provincie Kanada, v zařízeném bytě o velikosti minimálně 2+1 s příslušenstvím, a hradit polovinu nákladů spojených s tímto bydlením do doby, než bude příslušným opatrovnickým soudem pravomocně rozhodnuto o konečné úpravě rodičovské odpovědnosti k nezletilé,
- do doby, než bude příslušným opatrovnickým soudem pravomocně rozhodnuto o konečné úpravě rodičovské odpovědnosti k nezletilé, zdržet se odejmutí nezletilé z faktické péče odpůrkyně (vyjma dohodnutého styku navrhovatele s nezletilou) a hradit k rukám odpůrkyně náklady na nezbytnou výživu a potřeby nezletilé v částce 300 CAD měsíčně, a to vždy do každého 5. dne v měsíci předem na bankovní účet, jehož číslo odpůrkyně sdělí písemně navrhovateli do 30 dnů od doručení tohoto rozsudku,
- zdržet se udělení souhlasu s trestním stíháním odpůrkyně v Kanadě v souvislosti s protiprávním přemístěním nezletilé a poskytnout odpůrkyni součinnost potřebnou pro ukončení probíhajícího trestního stíhání odpůrkyně v Kanadě v souvislosti s protiprávním přemístěním nezletilé, a to bezprostředně po návratu odpůrkyně s nezletilou na území Kanady.

IV. Navrhovateli se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í

Návrhem doručeným soudem dne 18.3.2015 domáhá se navrhovatel navrácení své nezletilé dcery nar. do místa jejího obvyklého bydliště v , provincie , Kanada. Návrh odůvodnil zejména tím, že nezletilá se narodila z nesezdaného svazku navrhovatele a odpůrkyně. Dne 9.3.2015 odpůrkyně nezletilou protiprávně přemístila z místa jejího obvyklého bydliště v Kanadě na území ČR. Vrchní soud v vydal dne 10.3.2015 předběžné rozhodnutí, jímž zejména svěřil nezletilou do péče navrhovatele a odpůrkyni uložil povinnost nezletilou okamžitě navrátit do místa bydliště navrhovatele. Dne 12.3.2015 stejný kanadský soud vynesl rozsudek, kterým byla nezletilá svěřena do výhradní péče navrhovatele. Tento soud prohlásil, že bydlištěm nezletilé bylo nepřetržitě od srpna 2012 bydliště navrhovatele a požádal policejní, celní a letištní orgány Kanady o provedení nezbytných úkonů k zajištění navrácení nezletilé do Kanady. Dle navrhovatele má odpůrkyně v úmyslu vyhnout se rozhodnutí kanadského

soudu tím, že se obrátí na české soudy ve snaze dosáhnout odlišného výroku o péči o nezletilou. V tomto směru již učinila prvotní krok, když k Okresnímu soudu Praha – západ podala dne 11.3.2015 návrh na vydání předběžného opatření, kterým by byla nezletilá předána do její péče. Okresní soud Praha – západ návrh odpůrkyně na vydání předběžného opatření zamítl. Navrhovatel zdůraznil, že nezletilá byla v době probíhajícího řízení před kanadským soudem, těsně před jeho skončením, v rozporu se soudem nařízenou předběžnou úpravou a bez souhlasu navrhovatele přemístěna odpůrkyní mimo území státu jejího obvyklého bydliště.

Odpůrkyně s návrhem navrhovatele kategoricky nesouhlasila. Uvedla, že obvyklé bydliště nezl. se nachází v České republice a nikoliv v Kanadě. Rodiče nezletilé se seznámili v roce 2007 při cestování po USA, v červnu 2011 přijela odpůrkyně za navrhovatelem do Kanady, obnovili partnerský vztah, v průběhu tohoto pobytu odpůrkyně otěhotněla. Rodiče nezletilé zamýšleli žít střídavě v ČR a v Kanadě. Odpůrkyně se během těhotenství vrátila do ČR, navrhovatel za ní do ČR přiletěl před porodem nezletilé. Nezl. se narodila v Praze, po narození byla přihlášena k trvalému pobytu v ČR na adrese ; kde je hlášena dodnes, od narození je registrována ke zdravotnímu pojištění v ČR. Navrhovateli se v ČR líbilo, vyjadřoval se tak, že by souhlasil se životem v ČR. Po narození nezletilé ji navrhovatel začal přesvědčovat, aby společně odcestovali do Kanady na návštěvu k jeho rodičům, kteří by rádi viděli svou vnučku. Odpůrkyně nakonec po dlouhodobém naléhání navrhovatele s návštěvou Kanady souhlasila a v srpnu 2012 všichni tři společně odcestovali do Kanady. Rodiče nezletilé se domluvili, že v Kanadě zůstanou nějakou dobu a poté se vrátí do ČR. Uvedla, že úmyslem účastníků řízení tedy nebylo se do Kanady přesunout natrvalo a nadále v Kanadě zůstat. Navrhovatel zakoupil v srpnu 2012 pro odpůrkyni i nezletilou zpáteční letenku s návratem do ČR v únoru 2013. Uvedla, že měla do Kanady pouze turistické vízum, které ji opravňovalo k pobytu na území Kanady v maximální délce šesti měsíců. Odpůrkyně nikdy nežádala o získání dlouhodobějšího pobytového statusu na území Kanady. Uvedla, že k jejímu překvapení jí v prosinci roku 2012 byl soudním doručovatelem doručen navrhovatelův návrh na zahájení řízení o svěřeni nezletilé do jeho výhradní péče, který navrhovatel dne 13.12.2012 podal u Vrchního soudu v . Byla šokována, že navrhovatel, předstíraje pokračování ve vztahu s ní, za jejími zády činí kroky k zahájení soudního řízení ve věci péče o nezletilou. Uvedla, že navrhovatel se soudnímu znalci přiznal, že od samého počátku hrál dvojí hru a již po dobu těhotenství odpůrkyně s ní udržoval vztah ryze účelově jen kvůli dítěti. V únoru 2013 musela odpůrkyně odcestovat z Kanady zpět do ČR z důvodu skončení jejího víza. Ve snaze zachránit jejich partnerský vztah i rodinu a pod značným psychickým tlakem souhlasila při jednání kanadského soudu dne 6.2.2013 s uzavřením prozatímní dohody rodičů, podle níž byla nezletilá svěřena do péče navrhovatele, a to do doby návratu odpůrkyně zpět do Kanady. Nezletilá se od srpna 2012 až do 9.3.2015 nacházela v Kanadě, přičemž odpůrkyně z důvodu absence cestovního dokladu nezletilé i obstrukcí ze strany navrhovatele neměla možnost z Kanady s nezletilou vycestovat. Zdůraznila, že nezletilá byla v době přemístění z ČR do Kanady kojenec a na území Kanady pobývala na základě jednostranného rozhodnutí navrhovatele. Při posuzování obvyklého bydliště dítěte nelze v žádném případě přihlížet pouze k tomu, v jakém místě se dítě fakticky zdržovalo, ale je potřeba zkoumat společný záměr rodičů dítěte zdržovat se trvale na určitém místě a úmysl obou rodičů opustit předchozí bydliště. Navrhla, aby soud návrh navrhovatele zamítl.

Opatrovník nezl. navrhl vyhovět návrhu navrhovatele na navrácení nezl. do místa jejího obvyklého bydliště v Kanadě.

Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 23.4.2015, č.j. 82 Nc 2502/2015-192 soud nařídil odpůrkyni navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště v , provincie , Kanada, do 30 dnů od doručení rozsudku, a v případě, že tak odpůrkyně ve stanovené lhůtě neučiní, vyslovil, že navrhovatel je oprávněn nezletilou převzít za účelem jejího navrácení do místa jejího obvyklého bydliště. Současně nebyla navrhovateli přiznána náhrada nákladů řízení.

Proti citovanému rozsudku soudu I. stupně si podali včasné odvolání navrhovatel (pouze do výroku o nákladech řízení) i odpůrkyně.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24.6.2015, č.j. 20 Co 312/2015-333 byla vykonatelnost rozsudku soudu I. stupně ze dne 23.4.2015, č.j. 82 Nc 2502/2015-192 odložena do právní moci rozhodnutí Krajského soudu v Brně.

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 14.7.2015, č.j. 20 Co 312/2015-375 byl rozsudek soudu I. stupně ze dne 23.4.2015, č.j. 82 Nc 2502/2015-192 zrušen a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí. Odvolací soud ve svém rozhodnutí uložil soudu I. stupně zkoumat otázku, zda pobyt účastníků po narození nezletilých na území České republiky, tedy jejich soužití ve vile v vykazovalo charakter návštěvy v České republice či zda nezletilá měla okamžikem narození založen obvyklý pobyt na území České republiky. Pokud okamžikem narození měla nezletilá založen obvyklý pobyt na území České republiky, odvolací soud uložil soudu I. stupně zkoumat otázku, zda rodiče tento úmysl změnili a zda v roce 2012 projevili přání založit nový obvyklý pobyt nezletilých v Kanadě. Dále odvolací soud uložil soudu I. stupně zkoumat, zda mezi rodiči existovala dohoda či úmysl přestěhovat se do Kanady trvale či tam pouze strávit prázdniny, a to na základě faktických skutečností jako jsou: zakoupení zpáteční letenky, charakter zavazadel, s nimiž rodina cestovala do Kanady, obsah zavazadel a v nich množství osobních věcí, dodržení váhového limitu, který je 23 kg/osoba v třídě Y (ekonomické) a 32 kg / osoba v třídách C, F (business a first). Dále odvolací soud uložil soudu I. stupně zkoumat, zda rodiče v souvislosti s odjezdem z České republiky nebo kdykoliv později činili jakékoliv úkony, které by mohly mít v konečném důsledku určitou vypovídací hodnotu o úmyslu ukončit pobyt rodiny v České republice, jako jsou např. zrušení bankovních účtů, zrušení trvalých příkazů, zrušení plateb SÍPO, zrušení smluv u mobilních telefonních operátorů, odhlášení z příslušných evidencí, učiněné transakce majetkové (prodej nemovitostí, cenných papírů, ukončení pojistných smluv). V případě, že soud I. stupně dospěje k závěru, že obvyklé bydliště nezletilých bylo jejím narozením založeno na území České republiky, byl odvolacím soudem zavázán s pečlivostí zkoumat, zda účastníci během pobytu v Kanadě neprojevili vůli (odchylně od svých předcházejících představ) konsenzuálně založit obvyklé bydliště nezletilých v Kanadě dodatečně. Pokud by soud I. stupně v průběhu dokazování dospěl k závěru, že místo obvyklého bydliště nezletilých bylo jejím narozením založeno na území České republiky, tak soud I. stupně uložil zkoumat, proč při odletu z České republiky do Kanady v roce 2012 rodina zakupovala zpáteční letenku, a zda v průběhu platnosti této zpáteční letenky nastaly okolnosti, v důsledku nichž by oba rodiče shodně na zpáteční let rezignovali a rozhodli se z jakýchkoliv důvodů v Kanadě zůstat trvale.

Navrhovatel po zrušení rozsudku soudu I. stupně odvolacím soudem ve svém závěrečném návrhu uvedl, že odpůrkyně se snaží svá tvrzení prokázat zejména svědeckými výpověďmi svých nejbližších příbuzných a přátel. Pokud jde o výpovědi matky odpůrkyně a jejího druhá, je třeba k nim přistupovat s vědomím toho, že jde o osoby, které se aktivně podílely na přípravě a realizaci protiprávního přemístění nezletilých z Kanady do České

republiky. Je tedy v zájmu obou svědků, aby soud rozhodl ve prospěch odpůrkyně a legitimizoval tak jejich účast na protiprávním jednání odpůrkyně. Navrhovatel má za to, že věrohodnost těchto svědků je tak zásadně zpochybněna. Z výpovědi svědků je dále zřejmé, že dům v _____ ve kterém před odletem do Kanady navrhovatel s odpůrkyní bydleli, jim byl poskytnut otcem odpůrkyně na dobu, než plánovaně odcestují. Navrhovatel ani odpůrkyně si ho sami nezařizovali, nepočítali, že se do něho vrátí, šlo tedy o provizorium. Svědkové se poněkud rozcházejí v popisu domu a jeho vybavení, i tak je však z jejich výpovědi patrné, že dům byl zařízen pouze částečně. Odpůrkyně s navrhovatelem jej neobývali celý. Svědci rovněž potvrdili, že pro nezletilou bylo veškeré vybavení vyjma novorozeneckého oblečení zapůjčeno bratrem odpůrkyně po jeho dětech. Nebylo zakoupeno žádné vybavení pro nezletilou. Nebylo tedy pro pobyt nezletilé v ČR zakoupeno žádné vybavení kromě novorozeneckého oblečení. K popisu situace po odletu rodiny do Kanady uvedl, že se verze svědků odpůrkyně rozcházejí s realitou. Ohledně pasu nezletilé přesvědčivě vysvětlil a prokázal, že k vyřízení zdravotního pojištění, vzhledem k narození nezletilé mimo území Kanady, musel originál tohoto dokladu urychleně po příjezdu do Kanady zaslat na příslušný úřad. Převážná většina svědků snažících se vypovídat ve prospěch odpůrkyně nebyla schopna s navrhovatelem komunikovat přímo s ohledem na nízkou úroveň jejich jazykových znalostí, neboť neuměli dobře ani anglicky ani francouzsky. Je zcela zřejmé, že prohlášení JUDr.

_____, předložené soudu při posledním jednání ve věci, je vedeno snahou zahladit pro odpůrkyni nepříznivé důsledky listinného důkazu, který byl proveden při jednání dne 22.9.2015. Jde o mail, ve kterém svědkyně uvádí, že je pro _____ těžké začít žít v Kanadě. Mail je sice psán anglicky, smysl této věty je však zcela jednoznačný. Ani naprostý začátečník v tomto jazyce nemůže pochybovat o tom, co znamená výraz „start live“. Pokud jde o prohlášení dalších osob, která k důkazu založila odpůrkyně, uvedl, že jejich obsah je zjevně ovlivněn přátelským vztahem k odpůrkyni a snahou jí pomoci. Zdůraznil, že v průběhu dokazování vyšlo najevo, že jediným stálým závazkem, který některého z účastníků vázal ke konkrétnímu místu pobytu, bylo zaměstnání navrhovatele v Kanadě a nelze pominout, že nezletilá měla od svého narození až do doby přípravy přemístění vystaven pouze kanadský pas. Uvedl, že jeho popis sledu událostí je od počátku konzistentní, na rozdíl od odpůrkyně nemá potřebu jej měnit, upravovat a doplňovat podle toho, jak se vyvíjí důkazní řízení. Nikdy nebyl evidován jako žadatel o dlouhodobý či trvalý pobyt v České republice. Účet, který mu zřídila odpůrkyně v České republice u Komerční banky a.s., nikdy aktivně nevyužíval. Naopak po celou dobu používal svůj účet u banky v Kanadě, jak prokázal kopií výpisů z tohoto účtu. Poukázal na to, že odpůrkyně svou legendu v průběhu řízení postupně precizovala a doplňovala, až vše korunovala u posledního jednání, kde ve výpovědi zcela nově uvedla, že ještě před tím, než vztah s navrhovatelem obnovila, tedy v létě roku 2011, se s ním telefonicky domluvila na tom, že spolu budou žít v ČR, a život v Kanadě kategoricky odmítla. Takové tvrzení považuje navrhovatel za zcela absurdní. Poukazuje na to, že odpůrkyně opakovaně deklarovala jak před kanadským soudem či v rámci jednání před českými soudy, že s životem v Kanadě počítala. Zcela jednoznačně to sdělila kanadskému znalci, který toto její tvrzení uvádí ve svém posudku. Jednoznačně se tak vyjádřila i při prvním jednání návratového soudu, kdy prohlásila, že počítala s tím, že dítě bude mít obvyklý pobyt jak v Kanadě v místě bydliště navrhovatele, tak v České republice v bydlišti jejím. Teprve při jednáních následujících se snažila toto své tvrzení změnit či časově posunout. Odpůrkyně opakovaně uváděla, že se hned na podzim 2012 obrátila se žádostí o pomoc na českou ambasádu v Ottawě. Z dopisu Velvyslanectví ČR v Ottawě ze dne 11. 3. 2015 však plyne, že ve skutečnosti se na zastupitelský úřad obrátila až o dva roky později. Uvedl, že odpůrkyně vědomě uznala autoritu kanadské justice a opakovaně uzavírala dohody o péči o nezletilou a místě obvyklého pobytu nezletilé. Pokud by soud dospěl k závěru, že se rodiče na místě obvyklého bydliště zcela neshodli, měl by vzít v úvahu průnik vůlí obou z nich, tedy

minimálně střídání bydliště v dlouhých časových úsecích. Ve chvíli, kdy se jejich vztah rozpadl, upravili rodiče své poměry k nezletilé včetně otázky obvyklého bydliště dohodou, schválenou kanadským soudem. Má-li soud za to, že k dohodě účastníků o místě pobytu nezletilé nedošlo, je třeba obvyklé bydliště posoudit podle délky pobytu, kterou do doby protiprávního přemístění nezletilá v tom kterém místě strávila. Nezletilé bylo v době protiprávního přemístění do ČR přesně 999 dní, z nichž v České republice žila 77 dní a zbývajících 922 dní (tedy 92,29% svého života) žila v Kanadě. Naprostá většina sociálních vazeb, které si nezletilá do okamžiku protiprávního přemístění vytvořila, souvisela s kanadským prostředím. Z tohoto hlediska se domnívá, že nakonec ani není významné, zda její cesta do Kanady v srpnu 2012 byla výsledkem dohody rodičů o založení obvyklého pobytu, či údajného lživého plánu navrhovatele, jak se odpůrkyně snaží soudu podsouvat. Každá z uvedených variant vede k závěru o tom, že obvyklým bydlištěm nezletilé v době protiprávního přemístění do ČR byla Kanada. Nelze pominout ani nálezný Ústavního soudu ČR ze dne 8.9.2015, sp. zn. II. ÚS 3742/14 a závěry o jeho příslušnosti na posuzovanou věc. Odpůrkyně nezletilou těsně před vyhlášením rozhodnutí kanadského opatrovníckého soudu, který se úpravě poměrů účastníků po více než dva roky věnoval, v rozporu se soudem nařízenou předběžnou úpravou bez souhlasu navrhovatele přemístila mimo území státu jejího obvyklého pobytu. V době předcházející přemístění o nezletilou na základě práva státu obvyklého pobytu a z něj vycházejících soudních rozhodnutí pečoval navrhovatel. Kanadský soud v reakci na protiprávní jednání odpůrkyně neprodleně vydal rozhodnutí, že přemístění bylo protiprávní podle článku 3 Haagské úmluvy. Navrhl aby soud nařídil navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště v _____, v provincii _____, Kanada.

Odpůrkyně po zrušení rozsudku soudu I. stupně odvolacím soudem ve svém závěrečném návrhu uvedla, že když v srpnu 2012 s navrhovatelem a nezletilou odcestovali do Kanady, nezletilé nebyly ani tři měsíce. Jelikož plánovali, že v Kanadě zůstanou po dobu několika měsíců, bylo zřejmé, že bude třeba pro dítě v Kanadě zajistit pediatra a že bude třeba dítě nechat očkovat. K e-mailové korespondenci ze dne 31. 8. 2012, kterou adresovala JUDr. _____, švagrová odpůrkyně, navrhovateli, odpůrkyně uvedla, že primárním smyslem e-mailu bylo přimět navrhovatele, aby se umoudřil a aby odpůrkyni vydal pasy, které odpůrkyni a nezletilé zadržoval. Zdůraznila, že rodina plánovala několikaměsíční pobyt v Kanadě, nikoliv týdenní dovolenou. V tomto kontextu není výraz obsažený v mailu „live“ ničím neadekvátním. Výrazem „žít“ lze nepochybně vyjádřit jak „žít natrvalo, s úmyslem se trvale usadit“, tak i „žít dočasně na několik měsíců“. K dokladům o nákupu výbavičky pro nezletilou uvedla, že na účtence je toliko uvedeno, že byla zakoupena postýlka, matrace, šatičky a kojenecké láhve. Domnívá se, že to má od výbavičky nutné pro trvalý pobyt kojence v určité zemi daleko. K čestným prohlášením odpůrkyně uvedla, že jejich důkazní hodnota je velmi nízká, neboť není možno prověřit autentičnost ani pravdivost jejich obsahu, nelze hodnotit osobnost osoby činící prohlášení a není možno takové osobě klást doplňující dotazy. Odpůrkyně považuje proto navrhovatelem založená čestná prohlášení, která byla sepsána ex post pro účely probíhajícího řízení, za irelevantní. Navrhovatel si v ČR založil bankovní účet, z čehož lze nepochybně usuzovat na jeho úmysl v ČR pobývat. Navrhovatel účet nevyužíval, neboť chod rodiny financovala odpůrkyně, nikdy neprojevil vůli účet zrušit, čímž by dal najevo svůj záměr se v ČR nadále nezdržovat. Uvedla, že poté, co jí navrhovatel v srpnu 2012 odebral pasy, nešla na policii a nepodala návratový návrh. Odpůrkyně se zcela domnívala, že s navrhovatelem stále tvoří rodinu a že se rodina dle plánů v horizontu několika měsíců vrátí zpět do ČR. O existenci Haagské úmluvy neměla v rozhodné době odpůrkyně ani ponětí a žádná z institucí, se kterou odpůrkyně svou situaci následně řešila (zastupitelské úřady, ÚMPOD, kanadská advokátka) odpůrkyni o této možnosti neinformovala. Uvedla, že s nezletilou do Kanady cestovaly na základě zpáteční letenky s British Airways, s odletem z

ČR 29.8.2012 a s návratem do ČR 26.2.2013, obě cestovaly do Kanady jen s jedním zavazadlem a nepřekročily váhový limit. Odpůrkyně uvedla, že cestovala do Kanady na základě turistického víza. Vízum mělo platnost od 21.8.2012 do 12.4.2016. Doba platnosti víza však neoznačuje délku jednotlivého pobytu na území Kanady, ale pouze období, během kterého může nositel víza na území Kanady vstoupit. Jednotlivý pobyt na území Kanady je pak omezen na dobu maximálně 6 měsíců, resp. na období kratší. Konkrétní povolenou délku jednoho pobytu vyznačuje úředník přímo do pasu. Odpůrkyně poukázala na aktivity navrhovatele, které směřovaly k podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území ČR nad 3 měsíce. Navrhovatel měl připraveny všechny náležitosti (cestovní doklad, potvrzení o ubytování, potvrzení o pojištění, potvrzení o rodinném vztahu k občanovi EU). Její odjezd z Kanady byl vynucen vízovými důvody. Její následný nedobrovolný pobyt v ČR od února 2013 byl důsledkem závažného zdravotního stavu, jenž odpůrkyni neumožnil se do Kanady vrátit. Tyto okolnosti neměly vliv na existenci obvyklého bydliště nezletilé v České republice a nelze ani uzavřít, že by se odpůrkyně s pobytem nezletilé v Kanadě smířila. K otázce dohod rodičů učiněných před kanadským soudem odpůrkyně poukazuje na to, že jelikož je obvyklé bydliště otázkou skutkovou, nemůže být založeno dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu o pravomoci a o určení obvyklého bydliště, neboť dohoda, případně rozhodnutí soudu o určení bydliště je skutečností právní. V tomto směru jsou bez významu prozatímní dohody uzavřené mezi účastníky řízení v Kanadě a stejně tak rozhodnutí Vrchního soudu v z 12.3.2015. Kanadský rozsudek je rozsudkem prvoinstančním, proti kterému podala včasné a řádné odvolání. Odpůrkyně poukázala na ústavní nález ze dne 8.9.2015, sp. zn. II. ÚS 3742/14, ve kterém bylo konstatováno porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces, když soud I. stupně a odvolací soud v rozporu s ust. čl. 42 odst. 1 nařízení Brusel II odmítly bez dalšího uznat a vykonat osvědčené rozhodnutí britského soudu o bezodkladném navrácení dítěte z České republiky do Velké Británie. Odpůrkyně se domnívá, že Kanadský soud nemůže z procesního hlediska osvědčit své rozhodnutí v souladu s ust. čl. 42 Bruselu II, neboť předmětné nařízení není pro Kanadu závazné a tudíž nemá k takovému postupu právní instrument, navrhovatel ani o uznání a výkon rozhodnutí Vrchního soudu v Québecu nepožádal. V otázce obvyklého bydliště odpůrkyně poukazuje na nízký věk nezletilé, která byla v okamžiku přesunu do Kanady kojencem mladším tří měsíců, který představuje dle názoru odpůrkyně v situaci nemožnosti posoudit společnou vůli rodičů další rozhodující faktor k zohlednění záměru matky dítěte. Odpůrkyně se nikdy nesmířila se svým pobytem a nezletilé dcery v Kanadě, zachovala si všechny vazby na ČR a po celou dobu své snahy směřovala k návratu dítěte do země jeho původu. Odpůrkyně v neposlední řadě poukázala na ust. čl. 13 písm. b) Haagské úmluvy, kdy má za to, že soud by měl také přezkoumat, nehrozí-li vážné nebezpečí, že návrat by nezletilou vystavil fyzické nebo duševní újmě nebo je jinak dostal do nesnesitelné situace. Odpůrkyně v závěru poukázala na to, že v průběhu návratového řízení navrhovateli nesčetněkrát nabízela zahájení mimosoudních jednání a deklarovala snahu o vyřešení situace smírnou cestou. Bohužel navrhovatel odmítl jednat o uzavření nějaké dohody. Uvedla, že projednávanou věc neusnadňuje ani to, že otázka vzájemné uznatelnosti, respektive zejména vzájemné vykonatelnosti opatrovnických rozhodnutí mezi Českou republikou a Kanadou není jednoznačná a existují i názory, že kanadský rozsudek je sice v ČR uznatelný, avšak není vykonatelný. Situace je tedy dle názoru odpůrkyně do značné míry patová. Odpůrkyně se domnívá, že návratové soudy České republiky mají prostřednictvím aplikace instrumentu přiměřených záruk jedinečnou možnost vyřešit situaci nezletilé, a to zcela v souladu s Haagskou úmluvou, ale zejména zcela v souladu se zájmy nezletilé, jimiž je nepochybně uzavření dohody rodičů ohledně úpravy poměrů k nezletilé. Užitím přiměřených záruk může soud rodiče přinutit, aby dali své konflikty stranou a aby úpravu poměrů věcně vyřešili. Tím by soud nepochybně pro udělal maximum, a to zcela v rámci mantinelů návratového řízení. Odpůrkyně je proto

přesvědčena, že pro případ, že by soud shledal, že obvyklé bydliště nezletilé je v Kanadě a že není prostor pro aplikaci výjimky dle ust. čl. 13 písm. b) Haagské úmluvy, je třeba navrácení nezletilé podmíněně odložit do doby poskytnutí přiměřených záruk. Navrhla, aby soud návrh na navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště jako nedůvodný zamítnul, respektive aby podmíněně odložil návrat nezletilé do Kanady do splnění přiměřených záruk. Odpůrkyně tedy in eventum navrhuje, aby byl návrat nezletilé do Kanady odložen do doby, než bude znaleckým zkoumáním vyloučena domněnka, že by navrhovatel mohl být pro nezletilou nebezpečný, dále že po splnění uvedeného dojde k uzavření opatrovnické dohody mezi rodiči, která upraví práva obou rodičů na péči o nezletilou a která bude reflektovat přeshraniční charakter věci, dohoda bude podporovat oba kulturní kontexty, v nichž se bude nezletilá pohybovat, a to i z hlediska pravomoci soudů obou států, dohoda bude schválena českým i kanadským soudem tak, aby byla v obou státech vykonatelná, kanadský stát se zaváže, že bude zastaveno trestní řízení vůči odpůrkyni a navrhovatel se zdrží odejmutí nezletilé z faktické péče odpůrkyně do doby schválení opatrovnické dohody oběma soudy.

Opatrovník nezl. po zrušení rozsudku soudu I. stupně odvolacím soudem ve svém závěrečném stanovisku uvedl, že pokud soud I. stupně shledá důvody pro navrácení nezletilé do místa obvyklého bydliště, aby tomuto návrhu bylo vyhověno a současně byly poskytnuty přiměřené záruky, aby nezletilá neztratila kontakt s matkou a rodinou matky.

Soud I. stupně provedl při jednání soudu dne 16.4.2015 dokazování účastnickou výpovědí navrhovatele a odpůrkyně, originálem rozsudku Vrchního soudu Kanada ze dne 12.3.2015 včetně jeho úředního překladu do češtiny, originálem rozhodnutí Vrchního soudu Kanada ze dne 10.3.2015 o předběžném opatření včetně jeho úředního překladu do češtiny, dohodou navrhovatele a odpůrkyně ze dne 19.12.2012 v angličtině, a to zejména v něm obsaženého článku 2, výpisem z CEO odpůrkyně a nezletilé, připojeným spisem OS Praha-západ sp. zn. 11 Ne 1451/2015, rodným listem nezl. , potvrzením Městské části Praha - o trvalém pobytu nezletilé ze dne 30.9.2014, potvrzením VZP ČR o registraci nezletilé ze dne 15.4.2015, potvrzením Městské části Praha 1 o rezervaci termínu pro uzavření manželství ze dne 25.3.2015, osvědčením o státním občanství nezletilé v ČR ze dne 29.12.2014, originálem úředního překladu znaleckého posudku ze dne 7.10.2014 vypracovaného v průběhu opatrovnického řízení v Kanadě, a to jeho pasážemi na 7. listu první odstavce a na 8. listu třetí odstavce, trestním oznámením ze dne 19.2.2015, výpisem z veřejné části živnostenského rejstříku odpůrkyně, potvrzením ČSSZ Praha ze dne 10.1.2013 o peněžité pomoci v mateřství, přihláškou navrhovatele k přechodnému pobytu v ČR vyznačenou v jeho cestovním pase ze srpna 2012, potvrzením o letence odpůrkyně a nezletilé ze dne 6.3.2015, emailovou korespondencí mezi odpůrkyní a ÚMPOD ze dne 22.11.2013, výchovnou zprávou opatrovníka nezl. včetně zprávy z prošetření poměrů v bydlišti odpůrkyně a nezletilé ze dne 13.4.2015.

Krajský soud v Brně při odvolacím jednání dne 14.7.2015 provedl dokazování účastnickou výpovědí navrhovatele a odpůrkyně.

Soud I. stupně provedl po zrušení rozsudku soudu I. stupně odvolacím soudem při jednání soudu dne 22.9.2015 rozsáhlé dokazování v intencích pokynů odvolacího soudu, a to prohlášením odpůrkyně ze dne 16.6.2015, prohlášením , kamarádky odpůrkyně, ze dne 9.6.2015, prohlášením Mgr. ze dne 12.6.2015, prohlášením ze dne 8.6.2015, zprávou MUDr. , Psychiatrie s.r.o., ze dne 6.5.2015, lékařskou zprávou ohledně nezl. ze dne 3.6.2015, zprávou Městského úřadu ze dne 28.6.2012, prohlášením , otce odpůrkyně, ze dne 11.6.2015, fakturou o nákupu letenek pro odpůrkyni a nezl. ze dne 11.8.2012, prohlášením , matky odpůrkyně ze dne

16.6.2015, ze dne 1.4.2014 a ze dne 9.1.2015, prohlášením Ing. _____, partnera matky odpůrkyně, ze dne 23.1.2015, prohlášením _____, bratra odpůrkyně, ze dne 11.6.2015, fotografiemi na č.l. 252 spisu, návrhem na úpravu výchovy a výživy k nezletilé dítěti podaným navrhovatelem k Vrchnímu soudu v Kanadě, provincie _____ ze dne 11.12.2012, mezitímní dohodou navrhovatele a odpůrkyně ze dne 19.12.2012, lékařskými zprávami ohledně odpůrkyně ze dne 20.3.2013, omluvami a žádostmi o předběžné opatření odpůrkyně a doplněním žádosti o svěřeni nezletilé do péče odpůrkyně ze dne 28.3.2013, korespondencí na č.l. 261-262 spisu, lékařské zprávy odpůrkyně ze dne 29.4.2015, korespondencí mezi odpůrkyní a ÚMPOD, dopisem advokátky odpůrkyně Dr. _____ ze dne 31.1.2014 advokátce navrhovatele Dr. _____, korespondencí mezi advokáty navrhovatele a odpůrkyně, prohlášením odpůrkyně ze dne 22.1.2015, potvrzením o policejním zásahu ze dne 27.1.2015, místopřisežným prohlášením navrhovatele ve věci úpravy styku ze dne 4.3.2015, vyjádřením PhDr. _____, cestovním pojištěním odpůrkyně a nezletilé _____, testy na návykové látky navrhovatele, zprávami ÚMPOD a dopisy ředitele pro trestní stíhání, prohlášením _____ a _____ ze dne 6.7.2015, listinou na č.l. 367 spisu, výpisy údajů z registru obyvatel ohledně navrhovatele, lustrací odpůrkyně v obchodním rejstříku, lustrací odpůrkyně v katastru nemovitostí a výpisy z katastru nemovitostí, výpisy z živnostenského rejstříku odpůrkyně, zprávami úřadu práce, oznámením finančního úřadu, e-mailovou korespondencí mezi matkou navrhovatele a navrhovatelem ze dne 27.7.2012, 3.8.2012, 13.8.2012 a 25.8.2012, e-mailovou korespondencí mezi _____ a navrhovatelem z konce srpna 2012 (2x), ze dne 6.9.2012, 31.10.2012, 23.11.2012 a 27.11.2012, e-mailovou korespondencí mezi odpůrkyní a její rodinou ze dne 6.11.2012, fakturami o nákupu potřeb pro nezletilou ze dne 15.10.2012, e-mailem paní _____ ze dne 4.9.2015 a kalendářem aktivit ve francouzštině, fotografií kufru, v němž bylo sbaleno vybavení pro nezletilou, fotografií vybavy nezletilé, která byla převezena z ČR do Kanady, fotografií nezletilé s rodiči a rodinou navrhovatele v Kanadě, které dokumentují, jak rodiče s nezletilou v Kanadě žili, fotografiemi nezletilé z mateřské školky, kterou navštěvovala v Kanadě, a různých aktivit nezletilé v Kanadě, čestnými prohlášeními zaměstnavatele navrhovatele ze dne 17.9.2015, bratra navrhovatele _____ ze dne 18.9.2015, matky navrhovatele _____ ze dne 18.9.2015 a přítele navrhovatele i odpůrkyně _____ ze dne 10.9.2015, doklady o cestovním pojištění navrhovatele pro období od 29.11. do 29.12.2011 a od 3.6. do 29.8.2012, dopisem Velvyslanectví v ČR v Ottawě ze dne 11.3.2015, potvrzením o rodičovských dávkách navrhovatele v období od prosince 2012 do května 2013 a od července 2013 do června 2014, potvrzením o všeobecných dávkách na dítě za rok 2013, potvrzením o vakcinaci nezletilé _____ od 17.9.2012 nadále, potvrzením British Airways ze dne 18.9.2015 o zavazadlech a tabulkou o váhových limitech zavazadel, lékařskou zprávou MUDr. _____ o vyšetření nezletilé _____ (kyčelní klouby) ze dne 27.8.2015, doklady vztahující se k zajištění přechodného pobytu navrhovatele v ČR - prohlášením otce navrhovatele ze dne 20.2.2012. _____ ze dne 27.2.2012 (2x) a dokladem o zajištění ubytování vyplněný _____ dne 1.8.2012, potvrzením Komerční banky a.s. o zřízení dispozičního oprávnění odpůrkyně k účtu navrhovatele v Komerční bance a.s. ze dne 6.2.2012, úředně ověřenou kopií rodného listu navrhovatele (která byla pořízena za účelem sňatku navrhovatele a odpůrkyně), dotazníkem a dohodou o jménu dítěte, který byl vyplněn pro porodnici navrhovatelem a odpůrkyní těsně před narozením nezletilé _____, souhlasným prohlášením navrhovatele a odpůrkyně k paternitě nezletilé _____ ze dne 30.7.2012, milostným dopisem navrhovatele odpůrkyni bez uvedení data včetně překladu, potvrzením MetLife Pojišťovny a.s. o pojistném na soukromé životní pojištění odpůrkyně ze dne 2.1.2013, potvrzením o úhradě poplatku za odvoz odpadu odpůrkyní za 2010-2014, listinami o existenci účtu odpůrkyně u Komerční banky a.s. za období leden 2012 – leden 2013, daňovým přiznáním odpůrkyně za rok 2012, doklady vztahujícími se k pojištění domácnosti

v domě v vyúčtováním za služby spojených s provozem pevné linky v domě v , za období prosinec 2011 – prosinec 2012 na jméno odpůrkyně, fakturou za vyúčtování služeb mobilního telefonu odpůrkyně, a to za období listopad 2011- prosinec 2012, emailovou korespondencí mezi a a navrhovatelem ze dne 30.8.2012 a 31.8.2012 včetně úředně ověřeného překladu z angličtiny, svědeckou výpovědí otce navrhovatele , přátel odpůrkyně Ing. ,

a bratra odpůrkyně Ing. .

Při odročeném jednání soudu, které se konalo dne 8.10.2015, bylo dále provedeno dokazování lékařskou zprávou nezl. ze dne 12.6.2015, zprávou psychologa Mgr.

ohledně vyšetření nezl. ze dne 4.8.2015, fotografiemi suterénního pokoje účastníků v místě bydliště rodičů navrhovatele v Kanadě, čestným prohlášením

včetně ověřeného překladu do češtiny, kopiemi výpisů z účtu navrhovatele u kanadské banky, výpisy z účtu navrhovatele u Komerční banky a.s. včetně plné moci pro odpůrkyni a oznámením banky o zrušení tohoto účtu, pokyny pro získání zdravotního pojištění v , oznámením o splnění předpokladů pro získání zdravotního pojištění v a kopií karet zdravotního pojištění nezl. a odpůrkyně včetně úředních překladů do češtiny, prohlášením JUDr. , manželky bratra odpůrkyně, ze dne

5.10.2015, potvrzením o tom, že JUDr. se nachází aktuálně v zahraničí, kopii víza pro odpůrkyni od 21.8.2012 do 12.4.2016, zprávou FOD v Praze o průběhu asistovaného styku navrhovatele s nezl. ze dne 5.10.2015, čestným prohlášením Ing. ,

ze dne 7.10.2015, aktuální zprávou opatrovníka nezletilé ze dne 29.9.2015, účastnickou výpovědí navrhovatele a odpůrkyně, svědeckými výpověďmi

, otce odpůrkyně, Ing. , partnera matky odpůrkyně,

, matky odpůrkyně a účastnickými výpověďmi navrhovatele a odpůrkyně.

Po dokazování provedeném soudem I. stupně při jednáních konaných dne 16.4.2015, dne 22.9.2015 a dne 8.10.2015 a odvolacím soudem při jednání konaném dne 14.7.2015 zjistil soud následující skutkový stav:

Nezl. se narodila z nesezdaného soužití navrhovatele a odpůrkyně dne 14.6.2012 v České republice, v Praze, má dvojí občanství - české a kanadské. Před narozením nezl. přiletěl navrhovatel za odpůrkyni do České republiky pouze s nezbytnými osobními věcmi. Po narození nezl. ; bydleli navrhovatel s odpůrkyní a nezletilou ve vile v , která byla a je v osobním vlastnictví otce odpůrkyně. Prostor, který měli v této vile pro bydlení k dispozici, byl zařízený, za jeho užívání navrhovatel s odpůrkyní otcí odpůrkyně nic neplatili. Koncem srpna 2012 odcestovali navrhovatel s odpůrkyní a nezletilou do Kanady, odpůrkyně do Kanady odletěla pouze s nezbytnými osobními věcmi. V Kanadě bydleli společně (mimo dobu tří pobytů odpůrkyně v České republice) do dubna 2014 u rodičů navrhovatele a od dubna 2014 do 9.3.2015 v pronajatém bytě na adrese stávajícího bydliště navrhovatele. Navrhovatel a odpůrkyně se v době před narozením nezl. , v době jejího narození ani v době od jejího narození až do uzavření dohody před kanadským soudem ze dne 13.12.2012 výslovně nedohodli, zda bude nezletilá s nimi, příp. jedním z nich trvale žít v Kanadě či v České republice, příp. střídavě v Kanadě a v České republice. Navrhovatel zamýšlel žít trvale v Kanadě, odpůrkyně zamýšlela trvale žít v České republice. Soužití navrhovatele s odpůrkyní bylo konfliktní. Navrhovatel podal dne 13.12.2012 u Vrchního soudu v návrh na svěření nezl. do své výhradní péče. Dne 19.12.2012 se rodiče před kanadským soudem písemně dohodli na prozatímní společné péči o nezletilou, současně se dohodli, že místem bydliště nezletilé je Kanada. Tuto dohodu odpůrkyně podepsala v budově kanadského soudu pouze za přítomnosti své kanadské advokátky a překladatelky. Dne 6.2.2013 rodiče uzavřeli před kanadským soudem prozatímní dohodu, dle které byla nezletilá svěřena do péče navrhovatele, a to do

doby návratu odpůrkyně zpět do Kanady. Poprvé odpůrkyně odcestovala z Kanady do ČR v únoru 2013 z důvodu expirace jejího víza, zpět do Kanady se vrátila v listopadu až prosinci 2013. Podruhé odpůrkyně odcestovala z Kanady do ČR v únoru až březnu 2014, a to na doporučení kanadského soudu a kvůli jejím zdravotním problémům, zpět do Kanady se vrátila v červnu 2014. Potřetí odpůrkyně odcestovala z Kanady do ČR v prosinci 2014 a zpět do Kanady se vrátila začátkem března 2015. V době, kdy odpůrkyně pobývala mimo území Kanady, o nezletilou pečoval navrhovatel. Nezletilá žila nepřetržitě od konce srpna 2012 až do 9.3.2015 v Kanadě s tím, že v období od dubna 2014 do 9.3.2015 bydlela na adrese stávajícího bydliště navrhovatele, v Kanadě navštěvovala předškolní zařízení, zapojovala se do různých organizovaných dětských aktivit, v Kanadě absolvovala nezbytná očkování. Dne 9.3.2015 odpůrkyně bez souhlasu navrhovatele přemístila nezletilou z Kanady do ČR. Navrhovatel se s přemístěním nezletilé nesmířil a dne 18.3.2015 podal u zdejšího soudu návrh na navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště v Kanadě.

Odpůrkyně neučinila v období od konce srpna 2012 nadále žádné oficiální právní kroky, jimiž by docílila legálního přemístění nezletilé z Kanady do ČR.

Vrchní soud v [] v reakci na protiprávní jednání odpůrkyně neprodleně dne 10.3.2015 vydal předběžné rozhodnutí, jímž zejména svěřil nezletilou do péče navrhovatele a odpůrkyni uložil povinnost nezletilou okamžitě navrátit do místa bydliště navrhovatele. Vrchní soud v [] následně dne 12.3.2015 vynesl rozsudek, kterým zejména potvrdil předběžná rozhodnutí vydaná v rámci opatrovnického řízení s výjimkou rozhodnutí o styku odpůrkyně s nezletilou, svěřil nezletilou do výhradní péče navrhovatele, zrušil veškeré možnosti styku odpůrkyně s nezletilou, prohlásil, že odpůrkyně drží nezletilou u sebe zcela neoprávněně, nařídil odpůrkyni okamžité navrácení nezletilé do místa bydliště navrhovatele, prohlásil, že místem trvalého bydliště nezletilé bylo od srpna 2012 výhradně []

[], provincie [], Kanada, požádal policejní, celní a letištní orgány o přijetí veškerých nezbytných opatření pro zajištění okamžitého navrácení nezletilé do Kanady a požádal příslušné soudní orgány ČR o umožnění rychlého navrácení nezletilé do Kanady. Kanadský soud v tomto rozhodnutí vzal na vědomí dohodu stran zakotvenou v různých rozhodnutích a dohodách ve spise soudu, ustanovující ode dne předběžného rozhodnutí z 6.2.2013 Vrchní soud v [] jediným příslušným soudním orgánem pro řešení žádosti rodičů o péči o nezletilou [], pro stanovení režimu styku a pro řešení veškerých otázek, které se nezletilé týkají (článek 81 rozsudku) a požádal uctivě příslušné soudní orgány České republiky o umožnění rychlého návratu nezletilé zpět do místa jejího obvyklého bydliště v Kanadě na adrese navrhovatele (článek 72 a 83 rozsudku) a současně nařídil okamžitý výkon tohoto rozhodnutí bez ohledu na případné odvolání (článek 86 rozsudku). Tento rozsudek byl napaden odpůrkyní odvoláním, do dnešního dne nebylo o odvolání rozhodnuto.

Navrhovatel je svobodný, má jednu vyživovací povinnost, od roku 2006 nebo 2007 má stálý pracovní poměr u stejného zaměstnavatele, je zaměstnán jako prodejce stavebního materiálu a zařízení pro stavby. V zinním období (zpravidla od začátku prosince do konce března následujícího roku) je z důvodu nedostatku práce každoročně nezaměstnaný, pobírá dávky v nezaměstnanosti. Průměrný čistý týdenní příjem navrhovatele ze zaměstnání činí kolem 600 CAD. V roce 2012 dostal od svého zaměstnavatele dlouhodobé pracovní volno v souvislosti s narozením nezletilé [], ihned po příletu do Kanady koncem srpna 2012 nastoupil do práce. Navrhovatel má v Kanadě dlouhodobě vedený účet u banky, aktuálně má na něm zůstatek cca 5.000 CAD. Navrhovatel nevlastní v Kanadě žádné nemovité věci. Na účtu, který měl navrhovatel založený u Komerční banky a.s. v České republice, nedocházelo z jeho strany k žádným pravidelným transakcím, tento účet již byl zrušen. Od 9.3.2015, kdy odpůrkyně odcestovala s nezletilou z Kanady do ČR, měl navrhovatel kontakt s nezletilou nejprve pouze prostřednictvím sítě Skype, následně se s nezletilou osobně stýkal na základě opatření soudu I. stupně v místě bydliště matky odpůrkyně a jejího partnera, v současné době

se po dohodě s odpůrkyní realizuje asistovaný osobní styk navrhovatele s nezletilou ve Fondu ohrožených dětí v Praze. Navrhovatel uvedl, že si vždy přál, aby nezletilá trvale žila v Kanadě a do České republiky cestovala pouze na návštěvy.

Odpůrkyně je svobodná, má jednu vyživovací povinnost. Uvedla, že v srpnu 2012 odletěla s navrhovatelem a nezletilou do Kanady pouze na návštěvu rodiny navrhovatele, nikdy nezamýšlela, aby nezletilá žila trvale v Kanadě. Dohody, které v průběhu opatrovnického řízení před kanadským soudem s navrhovatelem ohledně nezletilé uzavřela, uzavřela pod velkým nátlakem, nikdy neměla v úmyslu se z ČR s nezletilou natrvalo odstěhovat. Partnerský vztah navrhovatele a odpůrkyně ukončil navrhovatel, odpůrkyně stále věřila v jeho obnovení. Byla ochotná žít do zahájení povinné školní docházky nezletilé střídavě v ČR a Kanadě, od nástupu nezletilé do školy chtěla s ní žít už jen v ČR. Uvedla, že se danou situací rozhodla vyřešit tím, že nezletilou odvezla v březnu 2015 do ČR, její rozhodnutí bylo náhlé, neplánované. Odpůrkyně je vlastnící rozsáhlého nemovitého majetku v České republice, dlouhodobě se zabývá pronájmem nemovitých věcí, jejich správou, údržbou atd. V minulosti tak činila jako OSVČ. V období od ledna 2011 dosud je zdrojem jejích příjmů výnos z pronájmu nemovitých věcí, které vlastní, jejich správa atd. Aktuálně pronajímá dva rodinné domy s příjmem cca 95.000 Kč hrubého měsíčně (bez zohlednění zákonných odvodů a nákladů s tím spojenými) a zemědělskou půdu Ing. s předpokládaným příjmem v roce 2015 cca 150.000 Kč hrubého. Registrace u lékařů v ČR, účty v ČR, telefony v ČR nikdy nerušila, v Kanadě neměla bankovní účet ani ošetřující lékaře, nečinila tam žádné kroky pro získání trvalého pobytu.

Listiny, případně jiné důkazní prostředky, které nejsou uvedeny ve výčtu shora, nebyly soudem provedeny k důkazu, neboť jejich obsah by nepřinesl žádná podstatná zjištění pro rozhodnutí ve věci. Soud dále uvádí, že z provedeného dokazování bylo zjištěno mnoho skutečností, které nejsou v závěru o skutkovém stavu uvedeny, neboť jsou pro rozhodnutí ve věci bez významu.

Předmětem projednávané věci je navrácení nezletilého dítěte ve věcech mezinárodních únosů dětí. Hmotně-právní úprava dané problematiky vychází z Haagské Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí ze dne 25.10.1980 (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 34/1998 Sb., dále jen „Haagská úmluva“ nebo „Úmluva“), jejíž jsou Česká republika i Kanada signatáři. Procesní reflexe hmotně-právních ustanovení Haagské úmluvy je pak vyjádřena v ust. § 478 a násl. z.ř.s. Základními cíli shora uvedených právních nástrojů je zajistit bezodkladný návrat dětí protiprávně přemístěných nebo zadržovaných v některém smluvním státě.

Podle článku 12 Haagské úmluvy, jestliže dítě bylo protiprávně přemístěno nebo zadrženo podle článku 3 a v den zahájení řízení před soudním orgánem smluvního státu, v němž dítě je, uplynulo období kratší jednoho roku ode dne protiprávního přemístění nebo zadržení, nařídí příslušný orgán bezodkladně navrácení dítěte.

Přemístění nebo zadržení dítěte se považuje podle článku 3 Haagské úmluvy za protiprávní tehdy, pokud jím dojde k porušení práva péče o dítě, které má osoba, instituce nebo kterýkoliv jiný orgán podle právního řádu státu, v němž dítě mělo své obvyklé bydliště bezprostředně před přemístěním nebo zadržením, a to za předpokladu, že toto právo péče o dítě bylo v době přemístění nebo zadržení skutečně vykonáváno nebo by bylo takto vykonáváno, kdyby nedošlo k přemístění nebo zadržení.

Soud v rámci návratového řízení rozhoduje výlučně o tom, zda bude dítě do místa obvyklého bydliště navraceno či nikoliv. Nerozhoduje o péči (výchově), výživě dítěte ani o styku rodičů s dítětem. Právní úprava obsažená v Haagské úmluvě je jasná a striktní. Dojde-li k protiprávnímu přemístění či zadržení dítěte a je-li podán návrh na navrácení dítěte do

jednoho roku od protiprávního přemístění nebo zadržení, *musí soud nařídit navrácení dítěte do místa jeho obvyklého bydliště*. Tuto povinnost nemá pouze tehdy, je-li dána některá z výjimek uvedených v článku 13 nebo článku 20 Haagské úmluvy. Tyto výjimky je však nutno vykládat restriktivně a mít při jejich aplikaci na paměti, že ve své podstatě jdou proti hlavním cílům Haagské úmluvy.

Podle článku 14 Haagské úmluvy, při zjišťování, zda došlo k protiprávnímu přemístění nebo zadržení podle článku 3, soudní nebo správní orgány dožadovaného státu mohou bez dalšího přihlédnout k právu a soudním nebo správním rozhodnutím formálně uznávaným nebo neuznávaným ve státě obvyklého bydliště dítěte, aniž by přistoupily k zvláštnímu řízení ohledně důkazů tohoto práva nebo o uznání cizích rozhodnutí, jehož by se jinak použilo.

Podle článku 15 Haagské úmluvy, soudní nebo správní orgány smluvního státu mohou, dříve než nařídí návrat dítěte, požadovat, aby navrhovatel získal od orgánu státu obvyklého bydliště dítěte rozhodnutí nebo jiné zjištění, že přemístění nebo zadržení bylo protiprávní podle článku 3 Úmluvy, pokud takové rozhodnutí či zjištění je možno v tomto státě získat. Ústřední orgány smluvních států pomohou navrhovateli v mezích možností získat takové rozhodnutí nebo zjištění.

Obvyklé bydliště je hraničním určovatelem pro stanovení mezinárodní pravomoci soudu k rozhodování otázky rodičovské zodpovědnosti. Pojem „obvyklé bydliště dítěte“ (habitual residence, résidence habituelle, gewöhnliches Aufenthalt) je sice Haagskou úmluvou používán, avšak samotná úmluva nikde neobsahuje jeho definici. Obvyklé bydliště dítěte se tak stává předmětem výkladu soudů a jiných orgánů aplikujících Úmluvu. Přitom výklad pojmu obvyklého bydliště je velmi důležitým z hlediska konstatování, zda přemístění dítěte bylo protiprávní či nikoli ve smyslu článku 3 Úmluvy. Pojem obvyklého bydliště je zpravidla vykládán jako faktický pojem, nikoli závislý na právním úkonu (např. zřízení trvalého bydliště), kterým se označuje místo, kde se dítě zdržuje obvykle delší dobu, vytvoří si zde sociální vazby apod. (např. rozhodnutí House of Lords (Anglie) ze dne 26.7.1990, název v databázi Incadat: HC/E/UKe 2). Na druhé straně je také třeba vzít na zřetel, že jde (zpravidla) o místo, v němž dítě pobývalo bezprostředně před přemístěním. Za účelem rozlišení mezi obvyklým bydlištěm a pouhou dočasnou přítomností je třeba zdůraznit, že pobyt musí určitou dobu trvat, aby vyznačoval dostatečnou míru stálosti. Vždy je kladen důraz na dosažení dostatečného stupně kontinuity bydlení/pobytu dítěte v určité zemi. Dítě musí mít k určitému místu vytvořen vztah „domova“, mít zde např. svého lékaře, chodit tam do předškolních zařízení nebo školy, mít zázemí kamarádů, popř. příbuzných, ztráta takového místa pro něho musí být určitým traumatem. Prostředí dítěte nízkého věku je pak především rodinné prostředí tvořené osobou či osobami, s nimiž dítě žije, které jej skutečně opatrují a pečují o něj.

V současné době jsou judikaturou všeobecně přijímány dvě podmínky vedoucí ke vzniku obvyklého bydliště: zřejmý úmysl usídlit se v určitém místě (settled intention) a určitá doba bydlení v tomto místě (appreciable period of time). K problematice úmyslu změnit obvyklé bydliště byla, jak již předestřel odvolací soud, vydána rozsáhlá judikatura, která je přístupná z www.incadat.com. Např. v rozhodnutí Court of Appeal, v Anglii, ze dne 31.7.1991 (název v databázi Incadat: HC/E/UKe 40) se soud zabýval otázkou, zda mezi rodiči byla dohoda či úmysl přestěhovat se do Austrálie trvale či tam pouze strávit prázdniny, a to na základě faktických skutečností, které záměr naznačovaly, např. zakoupením zpáteční letenky, ale i charakterem zavazadel, s nimiž rodina cestovala do Austrálie. Právě na základě toho, že obsahem zavazadel bylo značné množství osobních věcí apod., soud nakonec dospěl k závěru, že pravděpodobně existoval záměr do Austrálie se přestěhovat trvale, a tedy došlo ke změně obvyklého bydliště dítěte.

Co se týče délky času, po kterou by dítě mělo v novém místě žít, aby se toto místo dalo považovat za jeho obvyklé bydliště, v teorii existuje shoda o tom, že pobyt nad dvanáct

měsíců lze považovat za dostatečný. V databázi INCADAT lze nalézt i případy, kdy soudům postačila mnohem kratší období. Např. ve věci Cameron v. Cameron v rozhodnutí Inner House of the Court of Session (Skotsko) ze dne 24.10.1995, název v databázi Incadat: HC/E/UKs 71, bylo dokonce konstatováno, že neexistuje minimální doba, po kterou je nutno v novém státě žít za účelem změny obvyklého bydliště. Konkrétní požadovaná doba se obvykle odvozuje od věku dítěte.

Problém stanovit obvyklé bydliště dítěte může být jednak pozitivního charakteru, kdy si konkuruje více míst, či charakteru negativního, kdy naopak dítě obvyklé bydliště nemá. Judikatura se přiklání k výkladu, že v konkrétním čase má dítě vždy jen jedno obvyklé bydliště, a při posuzování protiprávnosti přemístění je proto nutné zvažovat vždy obvyklé bydliště, které dítě mělo bezprostředně před přemístěním či zadržením.

Soudy zpravidla odmítají přiznat místu, do kterého bylo dítě přemístěno, status obvyklého bydliště, ačkoli doba, po kterou na novém místě žije, může výrazně převyšovat dobu, po kterou žilo v původním bydlišti. Např. v rozhodnutí High Court (Anglie) ze dne 21.10.1997 (název v databázi Incadat: HC/E/UKe 39), ve kterém soud dospěl k závěru, že ač se děti usadily v Anglii, toto jejich bydliště vzniklo jako výsledek jejich protiprávního přemístění, které bylo v rozporu s rozhodnutím soudu. Toto bydliště proto nemohlo být kvalifikováno jako obvyklé. Zároveň však soud upozornil, že s takovýmto názorem se nelze ztotožnit bezvýhradně, protože nelze jednoduše ignorovat dlouhodobost daného pobytu, ať už dobrovolnou či nikoli.

Soud si je vědom skutečnosti, že tato rozhodnutí cizozemských soudů států signatářů Úmluvy ve vztahu k rozhodnutí soudu I. stupně nemají precedenční charakter. Je však na místě, aby jednotlivá ustanovení Úmluvy byla soudy smluvních států vykládána jednotně a aby rozhodnutí kteréhokoliv ze soudů členských států Úmluvy bylo pro účastníky, resp. jejich zástupce, předvídatelné. K tomu je proto zapotřebí vždy klást důraz na dosažení dostatečného stupně kontinuity bydlení dítěte v určité zemi.

Návratové řízení není svojí povahou řízením ve věci samé, tedy řízením o úpravu práv a povinností rodičů k nezletilým dětem. Jedná se o řízení předběžné, v němž je zkoumán konflikt jurisdikcí a má být s konečnou platností zodpovězena otázka, jurisdikci jakého státu má být nezletilé dítě podrobeno. Haagská úmluva tedy neřeší problém rozhodování o tom, kdo má mít právo péče o dítě, v této otázce zaujímá implicitně stanovisko, že každý spor ve věci samé, tj. o právu péče o dítě, se má uskutečnit před příslušnými orgány státu, kde mělo dítě obvyklý pobyt před tím, než bylo přemístěné. Uvedené pravidlo platí jak pro přemístění uskutečněné před vydáním rozhodnutí o právu péče (v takovém případě bylo porušeno právo péče vykonávané ze zákona), tak i pro přemístění, kterým bylo porušeno již existující rozhodnutí o právu péče. Není tedy prostor v tomto řízení hodnotit výchovné schopnosti rodičů, jejich osobní, příjmové a majetkové poměry, rozsah, v jakém jsou schopni o dítě pečovat atd. Soud zkoumá pouze okolnosti rozhodné z hlediska výkladu příslušných hmotně-právních ustanovení Haagské úmluvy. Navrácení dítěte do státu jeho obvyklého bydliště nezbytně neznamená jeho navrácení k opuštěnému rodiči a jeho oddělení od rodiče, který dítě přemístil. Soud vždy nařizuje navrácení dítěte do obvyklého bydliště, nikoliv navrácení „do rukou“ druhého z rodičů.

Ústavní soud ČR ve svém Nálezu ze dne 8. 9. 2015, sp. zn. II. ÚS 3742/14 dovodil, že obecné soudy při rozhodování o navrácení nezletilého do místa jeho obvyklého bydliště v rozporu s čl. 42 odst. 1 Nařízení Brusel IIa odmítly bez dalšího uznat a vykonat rozhodnutí britského soudu o bezodkladném navrácení dítěte, založené na neoprávněnosti přemístění dítěte z místa obvyklého bydliště ve Velké Británii do České republiky a jeho zadržení na

českém území, osvědčené tímto soudem poté, co si ověřil, že odpůrkyně v řízení dostala podle odst. 2 písm. b) příležitost být vyslechnuta, a naopak dospěly k závěrům zcela opačným, tedy že k neoprávněnému přemístění a zadržení dítěte ve smyslu Haagské úmluvy nedošlo, protože jsou oprávněny o žádosti stěžovatele o navrácení dítěte rozhodnout zcela autonomně. Ústavní soud konstatoval, že obecné soudy nerespektovaly příkaz Vrchního soudu v Londýně, senátu pro rodinné právo, ze dne 19. 3. 2014, který přikázal okamžitě navrácení nezletilého na území Anglie a Walesu, proto jejich rozhodnutí zrušil.

Městský soud v Brně v souvislosti s výše uvedeným zastává názor, že úkolem návratového soudu obecně není uznat a vykonat rozhodnutí cizozemského soudu, nýbrž komplexně posoudit, zda byly naplněny podmínky protiprávního přemístění či zadržení dítěte dle ustanovení článku 3 Úmluvy. Návratový soud však musí vydané cizozemské rozhodnutí ve svém rozhodnutí zohlednit a vzít ho do úvahy v kontextu s důkazy, které provedl (viz. článek 14 a článek 15 Haagské úmluvy). Existence vykonatelného cizozemského soudního rozhodnutí upravujícího právo péče k nezletilé dítěti tak rozhodování návratového soudu podstatně zjednodušuje v tom směru, že tzv. konflikt jurisdikcí (tzn. pravomoci jakého státu má být nezletilé dítě podrobeno) již byl vyřešen (a to buď dobrovolným podrobením se pravomoci soudních orgánů daného státu, nebo na základě jiných jurisdikčních pravidel mezinárodního práva rodinného) a tím pádem byl i určen s tím úzce spojený hraniční určovatel *obvyklý pobyt dítěte* (a to buď konstitutivně, nebo deklaratorně). V zájmu nezletilé dítěte rozhodně není, aby soudy signatářských států Úmluvy vedly spor o svou mezinárodní pravomoc v opatrovnickém řízení, tím spíše, když už v jednom signatářském státě takové řízení probíhá, účastníci v něm byli řádně vyslechnuti a podrobena znaleckému zkoumání v oblasti rodičovské způsobilosti.

Navrhovatel v průběhu celého řízení tvrdil, že obvyklým bydlištěm nezletilé bezprostředně před jejím protiprávním přemístěním bylo v Kanadě. Odpůrkyně s tímto tvrzením zásadně nesouhlasila a měla za to, že obvyklé bydliště nezletilé se od narození dosud nachází v České republice, kde bylo založeno narozením nezletilé a nikdy nebylo změněno. Účastníci řízení soudu ohledně otázky obvyklého bydliště nezletilé předložili desítky důkazních prostředků (v podobě účastnických výpovědí navrhovatele a odpůrkyně, svědeckých výpovědí a listin), které mají podpořit tvrzení té či oné strany. Obě strany svými precizními a vysoce právně erudovanými stanovisky ve věci a předloženými důkazy zpochybnili tvrzení druhé strany o obvyklém bydlišti nezletilé. Nelze přehlédnout ani fakt, že navrhovatel a odpůrkyně spolu nikdy o společných rodinných záležitostech a péči o dítě nekomunikovali v jazyce, který by byl jednomu z nich jazykem mateřským. Převážná většina svědků vypovídajících ve prospěch odpůrkyně nebyla způsobilá s navrhovatelem komunikovat přímou cestou s ohledem na jejich nízkou konverzační úroveň jazykových znalostí, většinu z jejich komunikace tlumočila sama odpůrkyně. Účastnické výpovědi navrhovatele a odpůrkyně jsou v otázce obvyklého bydliště nezletilé a jejich společného úmyslu určit či změnit obvyklé bydliště nezletilé diametrálně odlišné. Soud má za to, že navrhovatel je v popisu sledu událostí od počátku řízení konzistentnější než odpůrkyně.

Po provedeném rozsáhlém dokazování a z něj plynoucích skutkových zjištění dospěl soud k závěru, že v posuzované věci zcela absentuje existence společného úmyslu/záměru rodičů určit místo obvyklého bydliště nezletilé nejen v době jejího narození, ale i bezprostředně před jejím narozením a po jejím narození. Soud v tomto směru uzavřel, že obvyklý pobyt nezletilé byl v době jejího narození založen v České republice, neboť se zde narodila a bezprostředně po narození dva a půl měsíce žila. V řízení nebylo prokázáno, že by účastníci v srpnu 2012 projevíli společné přání založit nový obvyklý pobyt nezletilé

v Kanadě. Soud se proto přiklonil k závěru, že účastníci odcestovali s nezl. na několikaměsíční návštěvu do Kanady s naprosto neucelenými představami o jejich budoucím rodinném soužití, bez společných vizí a plánů, kde budou společně trvale žít. Odpůrkyně si přála žít rodinným životem a v partnerském svazku s navrhovatelem, nikdy však nekladla důraz na to, kde by rodina měla žít. Odpůrkyně dne 16.4.2015 vypověděla, že chtěla ze svých finančních prostředků koupit v Kanadě dům, ve kterém by rodina žila. Návštěva rodiny v Kanadě se však pod tíhou neplánovaných životních událostí a partnerského rozchodu účastníků pro nezl. změnila v pobyt dlouhodobého charakteru a nezletilá si v Kanadě začala vytvářet své sociální vazby. Vztahy mezi účastníky na podzim roku 2012 byly neutěšené, což vedlo navrhovatele k podání návrhu u kanadského soudu na svěření nezletilé do jeho péče z důvodů údajné naprosté rodičovské nekompetence odpůrkyně. Dříve, než byl návrh soudem projednán, se účastníci dohodli na prozatímní péči o nezletilou a o místo jejího obvyklého bydliště v Kanadě a jejich dohoda byla následně schválena příslušným kanadským soudem. V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastníci během pobytu v Kanadě projeví až dodatečně společnou vůli konsensuálně založit obvyklé bydliště nezletilé v Kanadě, a to prostřednictvím písemné dohody následně schválené kanadským soudem (nejprve se jednalo o dohodu o společné péči rodičů ze dne 19.12.2012 a následně o dohodu o výlučné péči navrhovatele ze dne 6.2.2013). V první dohodě se účastníci shodli, že nezl. má obvyklý pobyt na území Kanady. Odpůrkyně v tomto směru vypověděla, že dohodu podepisovala na půdě kanadského soudu v přítomnosti své kanadské advokátky a soudní tlumočnice, při jejím podpisu tak na ni nebyl činen žádný psychický či fyzický nátlak. Účastníci se tímto krokem dobrovolně podrobili jurisdikci kanadských soudů, což má pro celé návratové řízení zásadní význam. Obvyklý pobyt nezl. byl tedy bezprostředně před jejím protiprávním přemístěním v místě , provincie Kanada. Pobyt nezletilé na území Kanady vykazoval s ohledem na jeho nepřetržité trvání od konce srpna 2012 do 9.3.2015 známky trvalosti a dostatečnou míru stálosti a byl i dodatečně společnou vůlí účastníků dne 19.12.2012 konsensuálně založen. Nezletilá si zcela nepochybně vytvořila k tomuto místu vztah „domova“. I kanadský soud ve svém rozhodnutí ve věci samé ze dne 12.3.2015 prohlásil, že místem obvyklého bydliště nezletilé od srpna 2012 je výhradně provincie , Kanada (rozhodnutí cizozemských justičních orgánů ve věci samé jsou dle článku 14 Haagské úmluvy uznávána bez dalšího, tedy bez existence zvláštního řízení o jejich uznání).

V průběhu dokazování bylo zjištěno, že odpůrkyně byla zvyklá cestovat po světě bez objemnějších zavazadel. Rodiče navrhovatele pro nezl. pořídili a připravili vše potřebné před příletem rodiny do Kanady. Ani jeden z rodičů neukončoval v České republice či v Kanadě smluvní vztahy s bankovními ústavy, telefonními operátory, neodhlašoval platby SIPO apod., neučinil žádné transakce majetkové (prodej nemovitostí, cenných papírů, ukončení pojistných smluv). Jediným stálým závazkem bylo zaměstnání navrhovatele v Kanadě, ze kterého se uvolnil pouze v souvislosti s narozením nezletilé, jak potvrdil čestným prohlášením i jeho zaměstnavatel. Pokud jde o zdroj příjmů odpůrkyně, tento dlouhodobě plyne z jejího vlastnictví nemovitých věcí na území ČR, což však nepřepokládá nutnou stabilní osobní přítomnost odpůrkyně v ČR. Účastníci tedy v souvislosti s odjezdem z České republiky nebo kdykoliv později nečinili jakékoliv úkony, které by mohly mít v konečném důsledku určitou vypočítatelnou hodnotu o úmyslu toho kterého z nich ukončit trvalé žití v České republice či v Kanadě. Soud má za to, že v uplynulých letech a desetiletích je možné zaznamenat daleko větší variabilitu modelů rodinného soužití, než tomu bylo v dobách předešlých, proto uzavřel, že pro činení uvedených kroků neměl ani jeden z účastníků sebemenší důvod.

Otázka, zda měli účastníci pořízeny jednosměrné či zpáteční letenky, je pro zjištění skutkového stavu bez významu. Pro odpůrkyni a nezletilou byly sice zakoupeny zpáteční

letenky z Kanady zpět do ČR, ale s datem cesty zpět až na konci února 2013. Prohlášením ředitele Air France v ČR bylo prokázáno, že jednosměrnou letenku nebylo v srpnu 2012 pro cestu do Severní Ameriky možné pořídit, navíc je obvykle zpáteční letenka podstatně levnější, než letenka jednosměrná. Dokonce i odpůrkyně soudu doložila, že letenky pro ni a nezletilou, které použila pro nezákonné opuštění Kanady, byly zpáteční s návratem 18.5.2015, ač zjevně neměla v úmyslu se do Kanady v tomto termínu vrátit.

Po provedeném dokazování a z něj plynoucích skutkových zjištění dospěl soud k závěru, že *odpůrkyně dne 9.3.2015 protiprávně přemístila nezletilou z místa jejího obvyklého bydliště v [] provincie [], Kanada, do České republiky.* Navrhovatel v řízení jednoznačně prokázal, že bylo porušeno jeho právo péče o nezletilou, které mu náleží podle právního řádu státu, v němž nezletilá měla své obvyklé bydliště bezprostředně před jejím přemístěním, a že v době bezprostředně před přemístěním nezletilé bylo toto právo dlouhodobě kontinuálně vykonáváno (i v souladu s předběžnými rozhodnutími kanadského soudu vydanými v průběhu opatrovnického řízení). Požadavku článku 24 Haagské úmluvy navrhovatel vyhověl předložením originálů těchto rozhodnutí a jejich úředních překladů do českého jazyka. V návratových řízeních jsou rozhodnutí cizozemských justičních orgánů ve věci samé dle článku 14 Haagské úmluvy uznávána bez dalšího, tedy bez existence zvláštního řízení o jejich uznání. Navrhovatel podal do jednoho roku od protiprávního přemístění k příslušnému soudnímu orgánu státu, v němž se nezletilá nachází, tedy k Městskému soudu v Brně, návrh na navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště. Jelikož byly podmínky pro navrácení nezletilé dle článku 12 Haagské úmluvy splněny, musel soud přistoupit k *nařízení bezodkladného navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště.*

Soud dále dospěl k závěru, že zde nejsou dány ani podmínky článku 13 Haagské úmluvy k zamítnutí návrhu na navrácení nezletilé. Článek 13 konstruuje pod písm. a) situaci, kdy bez ohledu na ustanovení článku 12 není soudní orgán povinen nařídít navrácení dítěte, jestliže osoba, která nesouhlasí s navrácením, prokáže, že osoba, která měla pečovat o dítě, ve skutečnosti nevykonávala právo péče o dítě v době přemístění nebo zadržení nebo souhlasila či později se smířila s přemístěním nebo zadržením. Tyto podmínky splněny nebyly, neboť nebylo prokázáno, že by navrhovatel ve skutečnosti právo péče o nezletilou v době před jejím přemístěním nevykonával nebo s přemístěním nezletilé souhlasil či se s ním později smířil. Podle ustanovení článku 13 písm. b) Haagské úmluvy, soudní orgán není povinen rovněž nařídít navrácení dítěte, jestliže je zde vážné nebezpečí, že návrat by dítě vystavil fyzické nebo duševní újmě nebo je jinak dostal do nesnesitelné situace. O aplikaci tohoto článku je možno uvažovat pouze ve výjimečných případech – např. bude-li prokázáno, že rodič požadující navrácení dítěte na dítěti páchal trestný čin, pohlavně je zneužíval, týral apod., dále bude-li prokázáno, že dítě trpí závažným onemocněním či postižením a jeho návrat do místa obvyklého bydliště by dítě vystavil duševní újmě nebo znamenal zhoršení jeho duševního postižení či zdravotního stavu. Hrozbu vážného nebezpečí, že návrat by dítě vystavil fyzické nebo duševní újmě nebo je jinak dostal do nesnesitelné situace, lze vykládat i tak, že v zemi, kam se má dítě navrátit, je epidemie, válečný konflikt či teroristické útoky. Ani tyto podmínky splněny nebyly.

Soud podmínil navrácení nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště v [] provincie [], Kanada splněním přiměřených záruk ze strany navrhovatele ve smyslu ust. § 489 odst. 2 z.ř.s. Uložené záruky musí být především *rozumné a přiměřené, časově omezené a nesmí být přemrštěné.* Záruky mají za účel postihnout dílčí, krátkodobé otázky spojené s návratem nezletilé do místa jejího obvyklého bydliště.

S ohledem na nepříznivý vývoj vztahu mezi navrhovatelem a odpůrkyní a předejití vzniku jakékoliv újmy na straně nezletilé je třeba, aby do doby, než bude příslušným opatrovnickým soudem provincie v *Kanadě pravomocně rozhodnuto o konečné úpravě rodičovské odpovědnosti k nezletilé*, navrhovatel zajistil odpůrkyni a nezletilé samostatné bydlení v místě obvyklého bydliště nezletilé v zařízeném bytě o velikosti minimálně 2+1 s příslušenstvím, hradil polovinu nákladů spojených s tímto bydlením, a zdržel se odejmutí nezletilé z faktické péče odpůrkyně (vyjma dohodnutého styku navrhovatele s nezletilou). Dále soud v rámci záruk uložil navrhovateli hradit k rukám odpůrkyně náklady na nezbytnou výživu a potřeby nezletilé v částce 300 CAD měsíčně, a to vždy do každého 5. dne v měsíci předem na bankovní účet, jehož číslo odpůrkyně sdělí písemně navrhovateli do 30 dnů od doručení tohoto rozsudku, což je částka, která jednak odpovídá možnostem navrhovatele ji hradit a současně zajišťuje alespoň zčásti potřeby nezletilé. Soudem uložené záruky byly stanoveny především v zájmu nezletilé, aby byl zajištěn její nerušený návrat do místa jejího posledního obvyklého bydliště před protiprávním přemístěním, a to společně s odpůrkyní, neboť ta v průběhu řízení opakovaně poukázala na skutečnost, že nezletilá je na ni silně citově vázána a jejím odloučením od ní by nezletilá utrpěla újmu předpokládanou v čl. 13 písm. b) Haagské úmluvy. Uložené záruky současně napomůžou i tomu, aby se případné konflikty navrhovatele a odpůrkyně nepromítaly do postavení a zájmů nezletilé.

Soud v rámci záruk uložil navrhovateli zdržet se udělení souhlasu s trestním stíháním odpůrkyně v Kanadě v souvislosti s protiprávním přemístěním nezletilé a poskytnout odpůrkyni součinnost potřebnou pro ukončení probíhajícího trestního stíhání odpůrkyně v Kanadě v souvislosti s protiprávním přemístěním nezletilé, a to bezprostředně po návratu odpůrkyně s nezletilou na území Kanady. Uvedená záruka je reakcí na přípis Úřadu pro mezinárodně-právní ochranu dětí ze dne 10.7.2015, ve kterém tento úřad soudu sdělil, že jeho partnerský kanadský ústřední orgán kontaktoval kancelář vrchního prokurátora pro trestní stíhání pro oblast *v Kanadě*. Dle jejich sdělení navrhovatel ani kanadský ústřední orgán nemají možnost zrušit zatykač vydaný na odpůrkyni pro trestný čin únosu dítěte, zástupce kanceláře vrchního prokurátora však přislíbil pozastavit účinnost zatykače po dobu sedmi dnů po návratu odpůrkyně s nezletilou do Kanady, aby odpůrkyně nebyla ihned po návratu s nezletilou zatčena. Odpůrkyně bude mít tedy sedm dní na to, aby se dostavila k příslušnému soudu v Kanadě, kde jí budou stanoveny podmínky pro její pobyt na svobodě do konečného rozhodnutí soudu v této trestní záležitosti.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle pravidel obsažených v článku 26 Haagské úmluvy, podle nichž může být, je-li to vhodné, uloženo osobě, která přemístila nebo zadržela dítě, nebo která zabránila výkonu práva styku s ním, aby zaplatila nezbytné výdaje vzniklé navrhovateli nebo jeho jménem. Jedná se zejména o cestovní výdaje, náklady právního zastoupení navrhovatele, výdaje spojené s návratem dítěte, jakož i všechny náklady spojené s vyhledáním dítěte. Na náhradu nákladů řízení má tedy právo pouze navrhovatel, přičemž nestačí pouze jeho úspěch ve věci, ale uložení náhrady nákladů musí být s ohledem na okolnosti daného případu vhodné. Jak již předestřel odvolací soud ve svém rozhodnutí, **soud nepovažuje uložení náhrady nákladů řízení odpůrkyni s ohledem na charakter řízení za vhodné** a okolnosti zvláštního zřetele hodné zde soud rovněž neshledal, proto bylo vysloveno, že navrhovateli se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Dle ust. § 484 z.ř.s. je toto rozhodnutí předběžně vykonatelné.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Brně prostřednictvím Městského soudu v Brně.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozhodnutím dobrovolně splněna, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí.

Městský soud v Brně
dne 15. října 2015

Mgr. Andrea Růžová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Vrabelová